

Sähköinen tunnistaminen EU:ssa, tilannekatsaus

Maksufoorumi
17.5.2011

Pekka Jelekäinen
Väestörekisterikeskus

Yhteistyöllä vaikuttavuutta ja luottamusta

www.vrk.fi

Väestörekisterikeskus

EU:n sähköisen allekirjoituksen direktiivin uudistaminen

Tässä vaiheessa meneillään keskustelua lähinnä uudistustyöhön liittyvistä toiveista:

- mm. sääntelyn selkeys koskien osapuolten vastuita ja velvoitteita
- valtioiden tiedonantovelvollisuus kansalaisille sähköisestä allekirjoituksesta
- varmenteella tapahtuvaa tunnistautumista koskevan sääntelyn tarve
- tunnistautuminen laatuvarmenteella
- sääntely koskien oikeushenkilöä vs. luonnollista henkilöä sähköisen allekirjoituksen osalta
- varmenteen voimassaoloon ja allekirjoituksen pätevyyteen liittyvä tarkempaa sääntelyä

Yhteistyöllä vaikuttavuutta ja luottamusta

© Väestörekisterikeskus

www.vrk.fi

Väestörekisterikeskus

EU:n sähköisen allekirjoituksen direktiivin uudistaminen

- EU:n sähköisen allekirjoituksen direktiivin uudistustyöhön liittyen Suomen hallitus on antanut määräaikaan 15.4.2011 mennessä vastauksensa EU:n julkiseen konsultaatioon "Electronic identification, authentication and signatures", valmisteluvastuullinen ministeriö on ollut liikenne- ja viestintäministeriö

Yhteistyöllä vaikuttavuutta ja luottamusta

www.vrk.fi

Sähköinen tunnistaminen rajojen yli STORK-hanke

- EU:ssa on edelleen työvoiman vapaata liikkuvuutta rajoittavia tekijöitä. Muualla kuin kotimaassaan työskentelevän tai asuvan henkilön saattaa olla vaikeaa päästä osalliseksi kohdemaansa julkisista palveluista.
- EU-komissio on tämän tilanteen korjaamiseksi käynnistänyt pilottiprojektiin, jonka lähtökohtana on saada aikaan EU-laajuisen järjestelmä henkilöllisyden tunnistamiseksi ja todentamiseksi sähköisesti.
- Sähköinen tunnistaminen mahdollistaa sen, että likeyritykset ja kansalaiset voivat turvallisesti käyttää kansallisia sähköisiä henkilötunnisteita ja saada apua julkishallinnolta asuessaan tai matkustamassa missä tahansa jäsenmaassa.

Yhteistyöllä vaikuttavuutta ja luottamusta

www.vrk.fi

Sähköinen tunnistaminen rajojen yli, STORK-hanke

STORK-hanke on EU-komission ja jäsen maiden yhteinen pilottihanke

- EU-komission osittain rahoittamaan CIP-puiteohjelmaan (EU:n kilpailukyvyn ja innovoinnin puiteohjelma vuosille 2007-2013) ja Tieto- ja viestintäteknikkapolitiikan tukiohjelmaan (ICT-PSP) kuuluva hanke
- laajamittainen pilottivaihe
- alkanut kesäkuussa 2008 ja päättyy toukokuussa 2011
- komissiolta haetaan jatkoikaa vuoden 2011 loppuun asti
- Tarkoituksesta perustaa eurooppalaisille sähköisille identiteeteille (eID) yhteensopivuuden toteuttava alusta

Yhteistyöllä vaikuttavuutta ja luottamusta

© Väestörekisterikeskus

www.vrk.fi

Sähköinen tunnistaminen rajojen yli, STORK-hanke

- identiteettejä missä tahansa EU:n jäsenmaassa
- EU:n julkisten eHallinto-palveluiden (eGovernment) käyttö
- Konsortiossa mukana 32 partneria 18:sta EU:n jäsen- ja liittävävaltiosta, sekä yrityksiä ja organisaatioita yksityiseltä, akateemiselta ja kansalaisyhteiskuntasektorilta
- Suomi liittyi mukaan STORK-hankkeeseen 1.1.2010
- Suomen virallinen edustaja on valtiovarainministeriö
- Muut valtionhallinnon edustajat ovat Valtiokonttori / VIP ja VRK
- Suomen hankekoordinaattorina toimii Netum konsultointi Oy ja VIPin alihankkijana toimii Fujitsu Services Oy

Yhteistyöllä vaikuttavuutta ja luottamusta

© Väestörekisterikeskus

www.vrk.fi

Sähköinen tunnistaminen rajojen yli, STORK-hanke

14 ORIGINAL PARTNERS

ENLARGEMENT:
3 ADDITIONAL MEMBERS

12 IN REFERENCE
GROUP

Yhteistyöllä vaikuttavuutta ja luottamusta

© Väestörekisterikeskus

www.vrk.fi

Sähköinen tunnistaminen rajojen yli, STORK-pilottipalvelut

Pilots

Pilot 1
Cross border authentication for electronic services ...
[more](#)

Pilot 2
Safer Chat - To promote safe use of the Internet by
children and young people ...
[more](#)

Pilot 3
Student Mobility - To help people who want to study in
different Member States ...
[more](#)

Pilot 4
Electronic Delivery - To develop cross-border
mechanisms for secure online delivery of documents ...
[more](#)

Pilot 5
Change of Address - To assist people moving across
EU borders ...
[more](#)

Pilot 6
ECAS Integration ...
[more](#)

Pilotti 1

Rajat ylittävä tunnistautuminen sähköisiin palveluihin

Pilotti 2

Turvallisempi pikaviestintä - Internetin turvallisen
käytön edistäminen lapsille ja nuorille

Pilotti 3

Opiskelijoiden liikkuvuus - Auttaa ihmisiä, jotka
haluavat opiskella eri jäsenmaissa

Pilotti 4

Sähköinen jakelu - Rajat ylittävien mekanismien
kehittäminen turvalliselle dokumenttien välitykselle

Pilotti 5

Osoiteenmuutos - Avustaa ihmisiä EU-maiden välillä
muuttamisessa

Yhteistyöllä vaikuttavuutta ja luottamusta

© Väestörekisterikeskus

www.vrk.fi

Sähköinen tunnistaminen rajojen yli, STORK-hanke

- Hankkeen jatkotavoitteita
  - pyrittävä pääsemään kestävään tuotantoon
  - yhteiskäytöiset palvelut
  - käyttäjätystyväisyys, skaalautuminen, suorituskyky ja laatu
  - palveluiden markkinointi
  - tulosten tarkistaminen ja lopullinen läpikäynti
  - lain rajoitteiden huomiointi
  - hyödyt jäsenmaille, teollisuudelle ja kansalaisille

Yhteistyöllä vaikuttavuutta ja luottamusta

© Väestörekisterikeskus

www.vrk.fi

Sähköinen tunnistaminen rajojen yli, STORK-hanke

- STORKin pohjalta ollaan tekemässä uutta ohjelmaa ja konsortiota sen toteuttajaksi, tavoitteena: Towards a single European electronic Identification and authentication area.
- Nyt on meneillään valmistelu, jossa haetaan kiinnostuneita osallistujamaita ja sähköisiä palveluita mm. seuraaviin sektoreihin , joissa eID:tä vietäisiin edelleen:
  - Transport
  - Health
  - Social Security
  - Pensions
  - Employment
  - Public business registry
  - Banking
  - Telecom

Yhteistyöllä vaikuttavuutta ja luottamusta

© Väestörekisterikeskus

www.vrk.fi

Sähköinen tunnistaminen rajojen yli, STORK-pilotin haasteita

- Kansallisen lainsäädännön asettamat rajoitteet
  - Mm. Suomen ja Saksan tiukat ehdot henkilötietojen välittämiselle
- Saksan ja Itävallan tekninen ratkaisu (Virtual IdP) eroaa muiden maiden ratkaisusta
- Palveluiden ja käyttäjien vähäisyys alkuvaiheessa
- Palveluiden markkinointi ja laajentaminen
- uusien jäsen maiden tuotantoon saaminen
- vahvempi pilottien välinen koordinaatio
- vuoden 2011 lopun jatkoaika liian rajallinen

Yhteistyöllä vaikuttavuutta ja luottamusta

www.vrk.fi

Sähköisen tunnistamisen alustat

Kansalliset henkilökorttipohjaiset toteutukset

- Maailmanlaajuisesti 35 maata on toteuttanut sähköisen henkilöllisyiden sisältävän ratkaisun
  - 66 % PKI-pohjaisia ja 33 % muistikorttipohjaisia toteutuksia
  - PKI-pohjaisista ratkaisista 60 %:ssa on toteutettu myös varmentaminen ja 40 %:ssä sirlulle on tallennettu vain henkilöllisyystiedot
  - Valtaosalta eurooppalaisista valtioista on joko käytössä tai valmisteilla valtion takaama, taloudellisista yhteenliittymistä neutraali sähköinen henkilökortti. Europassa PKI-pohjaisen toteutuksen ovat tehneet mm. Portugal (6M), Espanja (16M), Italia (3M), Belgia (9M), Ruotsi (0,7M), Suomi (0,3M), Viro (1M), Liettua (2M), Saksa (4M), Malta (0) ja Norja (0)
    - Saksa ja Ruotsi ottavat varmenteet käyttöön toisessa vaiheessa
    - European eGovernment Services (IDABC) esitti eurooppalaisesta tilanteesta vuonna 2008 seuraavaa: 28 maata 32:sta (87,5 %) käyttävät tai suunnittelevat käyttöönsä varmenteeseen liittyviä sähköisiä henkilöllisyyskäytöissä.
    - European Citizen Card'in käyttöönotto

Yhteistyöllä vaikuttavuutta ja luottamusta

www.vrk.fi

Sähköisen tunnistamisen alustat

Muut tunnistuspalveluratkaisut:

- Pankkien tunnistuspalveluratkaisut
- Terveydenhuollon ratkaisut:
  - Maailmanlaajuisesti noin 20 toteutusta meneillään, toteutuksista 33 % hyödyntää PKI:tä, mm. Slovenia (v2: 0,5M), Ranska (v2: 12M), Saksa (v2: 12M), Itävalta (8M), Bulkarria (0,2M), Suomen henkilökuntakorttiratkaisun käyttöönotto meneillään (0,3M)
- Mobiilioperaattoreiden SIM/PKI-korttipohjaiset tunnistusratkaisut
- Hallinnon henkilökunnalleen toteuttamat PKI-korttipohjaiset ratkaisut
- Muut laatuvarmentajat

Yhteistyöllä vaikuttavuutta ja luottamusta

© Väestörekisterikeskus

www.vrk.fi

Matkustusasiakirjojen allekirjoitusvarmenteet

- Suomessa on myönnetty uudenlaisia biometrisiä passeja 21.8.2006 alkaen
- Sormenjäljet passeihin 29.6.2009 lukien
- Uusi passi sisältää biometrisen tunnisteen ja mikrosirun
- Biotunnisteet myös henkilökortille ja oleskelulupiin

Varmenteet antavat matkustusasiakirjoja tarkastaville viranomaisille mahdollisuuden todentaa datan oikeellisuus ja eheys.

Yhteistyöllä vaikuttavuutta ja luottamusta

© Väestörekisterikeskus

www.vrk.fi

Haasteet yhteiselle EU-tasoisen sähköisen tunnistamisen toteutukselle

- Globalisaatio
- Kansallisten ratkaisujen ja eri menetelmien yhteensovivuus
- Julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyö - liiketoimintamallit
- Lainsäädäntö – harmonisointitarve
- Yksityisyyden suoja
- Uudet palvelumallit ja uudet tarpeet
- Erilaiset palvelutarpeet – B2B, B2A, B2C, A2A, A2B, A2C, C2C, M2M jne.
- Identiteettivarkaudet
  - **100m+ Identities Stolen: Don't let it happen to you...**
  - Recent breaches of the **Sony Online Entertainment (SOE)** and the **Playstation Network** have thrust the reality of widespread identity theft firmly into the limelight.

Yhteistyöllä vaikuttavuutta ja luottamusta

© Väestörekisterikeskus

www.vrk.fi

Laatuvarmenteet

- Väestörekisterikeskus on Suomen ensimmäinen ja tällä hetkellä ainoa laatuvarmenteiden myöntäjä Suomessa
- Väestörekisterikeskus toimii näiden sertifikaattien mukaisesti

ISO/IEC 27001

ISO 9001

Yhteistyöllä vaikuttavuutta ja luottamusta

© Väestörekisterikeskus

www.vrk.fi

Kiitos!

Pekka Jelekäinen
Puh. 09 2291 6768
e-mail: pekka.jelekainen@vrk.fi

Yhteistyöllä vaikuttavuutta ja luottamusta

© Väestörekisterikeskus

www.vrk.fi

Väestörekisterikeskus